

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. VII. Argumenta contendentia Christum materiæ & formæ Ordinis in
particulari determinationi Ecclesiæ non reliquisse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

in particu-
lari non de-
terminavit.

In Matrimo-
nii forma non de-
terminatur
peculiariter.

verba, quæ actionem conferentis significant, unde non solum diversis linguis, sed etiam modo diverso formæ Sacramentorum à variis usurpantur, ubi enim latina Ecclesia pro formâ Baptismatis hæc utitur: *Ego te baptizo*, Græca dicit: *Baptizetur servus Christi*, & similem formam in Sacramento Pœnitentiæ validam esse affirmat Scotus in 4. dist. 14. quæst. 4. Suarez disp. 19. n. 4. Tannerus de Pœnitentiâ quæst. 1. num. 40. & alii. Confirmatur secundò: Matrimonii materiam & formam instituit Christus consentum contractuum exterius expressum, verba autem aut signa hujus expressionis non determinavit: quod idem est de externâ peccatorum manifestatione ad Sacramentum confessionis requisitâ. Confirmatur tertio: Licet Christus materiam Confirmationis determinaverit Chrisma ex oleo & balsamo, per Episcopum benedictio, ut tradit Florentinum in decreto ad Armenos, verba tamen, quibus benediceretur reliquit determinationi Ecclesiæ, ut cum aliis docet Suarez disp. 33. sect. 2. cum ergo in aliis rebus à se immediate institutis, & in aliis Sacramentis Christus ultimam determinationem reliquerit Ecclesiæ, quidni idem dici poterit de materiâ Ordinis.

SECTIO SEPTIMA.

Argumenta contententia Christum materia & formæ ordinis in particulari determinationem Ecclesiæ non reliquisse.

I. Dicitur: Ex nostra sententiâ sequi, tam Sacerdotes quam Diaconos modo, multo ante ordinatos esse, quam sint.

OBJECITUR primò: Ex dictis inferri videtur Sacerdotes in latinâ Ecclesiâ, antequam iis tradatur calix & patena cum vino & hostiâ, esse jam consecratos Sacerdotes, cum impositionem manuum accipiant, quæ est materia sufficiens, ac proinde potestatem horum instrumentorum non esse materiam Ordinis contra Florentinum. Confirmatur: Nam saltem videntur ordinati Diaconi ante traditionem libri Evangeliorum. Respondeo negando sequelam, esto enim sola impositio manuum sit materia sufficiens, ut constat ex praxi Ecclesiæ Græcæ, non tamen sufficit sine formâ, sicut nec in ullo alio Sacramento: impositio autem manuum diu fit ante nuntiationem formæ, ut constat ex Pontificali Romano, dum enim manus iis imponit, nihil dicit Pontifex, & postea varæ orationes ac cæremoniæ intercedunt inter hanc manuum impositionem & consecrationem, induuntur enim ordinandi, unguuntur, &c. ita ut multum temporis, præsertim si in Sacro solemniter ordinentur, inter impositionem illam manuum & formam, quâ potestas consecrandi iis confertur, interponatur.

II. Manuum impositionem simul, cum verbis illis eam committantibus putari multo esse cæremoniâ accidentalem Diacono.

Ad confirmationem Vasquez disp. 238. c. 4. ait manus impositionem cum verbis illis: *Accipe Spiritum Sanctum & robur ad resistendum diabolo & tentationibus ejus*, nihil omnino facere, sed esse cæremoniâ merè accidentalem; quia prædicta verba generalia sunt, & cuilibet ordinationi convenire possunt, nec ullum Diaconi munus denotant, quod tamen in formis, quibus consecrantur Sacerdotes videmus expressum, & in omnibus Sacramentis reperitur: idem tenet Valentia q. 1. punct. 3. Præpositus citatus, num. 99. & Pater Ludovicus Maratius in tractatu de Ordine, d. 6.

sect. 1. & videtur mens Divi Thomæ in 4. distinct. 24. quæst. 2. art. 2. & 3. ad 5.

Contrarium tamen, nempe illam manus impositionem esse partialem materiam Ordinis diaconi, est communius; tenet Sotus, Ledesma, Hosius in Confes. Polonica, cap. 50. Bellarminus de Ordine, cap. 9. Henriquez lib. 10. c. 8. num. 2. Coninck disp. 20. num. 62. Tannerus disp. 7. quæst. 2. num. 59. Gamachus de Sacramento Ordinis cap. 4. Doctor Kellifonus quæst. 3. 7. art. 3. dub. 2. & multi ex recentioribus. Unde quartum Concilium Carthaginense cap. 4. ubi de modo ordinandi Diaconos agit, sic habet: *Diaconus cum ordinatur, solus Episcopus, qui eum benedicit, manum supra caput ejus ponat, quia non ad sacerdotium, sed ad ministerium consecratur.* Imò Concilium Tridentinum sess. 23. can. 4. de Sacramento Ordinis definit illa verba, *Accipe Spiritum Sanctum*, esse efficacia & causativa gratiæ, sic enim ait: *Si quis dixerit per sacram ordinationem non dari Spiritum Sanctum, ac proinde frustra Episcopos dicere, Accipe Spiritum Sanctum, anathema sit:* quam definitionem gratis ad solam consecrationem Sacerdotis quis determinaverit, cum Concilium loquatur univèrsaliter, & iisdem generalibus verbis utatur in consecratione Episcopi, cujus forma est, *Accipe Spiritum Sanctum*, ut constat in Pontificali Romano.

III. Probabilius tamen est, illam manus impositionem esse partialem materiam ordinationis Diaconi.

Mihi media via hic procedi posse videtur, & dici, per illa verba Diacono dicta, *Accipe Spiritum Sanctum*, &c. conferri quidem gratiam, & characterem imprimi, non tamen tunc quando proferuntur, sed postea, quando completè ponitur materia & forma, nempe traditio libri Evangeliorum, & prolatio alterius partis, formæ scilicet, *Accipe potestatem*, &c. Nec enim ad causandum gratiam, & characterem imprimendum requiritur ut metaphysicè coexistant omnes partes vel materiæ vel formæ, sed sufficit coexistentia moralis. Licet ergo partialis illa forma, *Accipe Spiritum Sanctum*, &c. non imprimat characterem quando proferitur, vel ob indeterminationem, vel aliam causam, postea tamen unâ cum aliis imprimitur: sic verba illa Sacerdoti in fine Missæ dicta, *Accipe Spiritum Sanctum*, non causant gratiam vel characterem tunc, sed quando reliqua verba sunt prolata, nempe, *quorum remiseris peccata remittuntur eis*, &c.

IV. Quando per illa verba, *Accipe Spiritum Sanctum*, Diacono dicta, conferatur gratia.

Confirmatur hoc primò ex modo, quo ordinantur Ostiarii juxta Pontificale Romanum, quibus omnibus dicit Episcopus: *Sic agite, quasi reddituri Deo rationem pro iis rebus, quæ his clavibus recluduntur*, & postea successivè accedunt singuli, ac manu dexteræ tangunt claves Ecclesiæ, nec ulli imprimitur character, donec eos tetigerit, & tamen si quinquaginta vel sexaginta essent eodem tempore ordinandi, magnum sine dubio intercederet intervallum inter prolationem formæ & tactum ultimi, ex iis, qui ordinantur. Confirmatur secundò in Acolytis, quibus candelabrum cum cereo eodem modo successivè singulis tangendum traditur, dicente omnibus simul in initio Episcopo: *Accipite ceroserarium cum cereo, & sciatis vos ad accendenda Ecclesiæ luminaria mancipari in nomine Domini.* Imò in his duplex est materia partialis, & duplex forma, nam postea Episcopus urceolum vacuum singulis successivè etiam tangendum tradit dicens: *Accipite urceolum ad suggerendum vinum & aquam in Eucharistiam sanguinis Christi in nomine Domini.* & dicunt Auctores non imprimi characterem, nec gratiam

V. Hac doctrina clare ostenditur in ordinatione Ostiarii.

gratiam conferri, donec utraque cæremonia sit perfecta, sed ab ambabus indivisibiliter pendere effectum illum, sicut collatio gratiæ in extremâ Unctione pendet à quinque unctionibus cum quinque formis diversis, nec ante ultimam unctionem perfectam cum suâ formâ, effectus Sacramenti tribuitur.

VI. Hinc infero, penes Ecclesiam esse, sicut primò instituire seu determinare materiam hujus Sacramenti, ita & eandem pro libito mutare, & novam assignando efficere ut prior materia, aut forma non sit sufficiens. Unde mihi non placet quod à quibusdam affirmari video, nempe materiam omnem, quæ aliquando in usu fuit, semper necessariò esse validam: hoc, inquam, non placet, sicut enim si Princeps varios dignitatum gradus subditis conferre vellet, modum tamen seu cæremonias, quibus conferrentur, iis permitteret, qui pro libito eas mutare possent, ita ut nunc hæc valeant nunc illæ, quod & de valore monetæ constat, idem puto in præsentem, cum quoad hoc in rebus sacris & prophanis nulla sit diversitas. Sicque tandem ad hanc sententiam accedit Coninck num. 65. & Gamachæus in fine capitis quarti, quantumvis in initio relictetur.

VII. Objicies secundò: Hinc sequi Christum per se Sacramentum Ordinis non instituisse, sed illius institutionem reliquisse Ecclesiæ, hæc enim materiam ejus & formam, in quibus adæquatè situm est hoc Sacramentum, determinat. Confirmatur: Hinc enim ulterius sequitur Ecclesiam posse mutare substantiam Sacramentorum, quid enim magis de eorum substantiâ, quàm materia & forma, ex quibus constant tanquam ex partibus intrinsicis: sequela autem est contra Tridentinum sess. 21. cap. 2. supra citatum.

VIII. Ad argumentum negatur sequela: Ad hoc enim ut Christus dicatur immediatè instituire Sacramenta, sufficit quod illorum numerum,

efficaciam, & ritum aliqua saltem generali ratione instituerit, ut si Apostolis dixerit velle se ut certis quibusdam cæremoniis & verborum formâ ad rem illam accommodatâ, ministros ad hæc & illa munera in particulari in Ecclesiâ obeunda consecrent, licet quæ in particulari sint illæ cæremoniæ, iis determinandum reliquerit: sicut si Deus ordinaret ut in Sacro Sacerdotes honestâ aliquâ veste uterentur, non determinando nec materiam ejus nec formam, & Ecclesia postea determinaret ut esset talaris & serica, quis diceret vestem sacerdotalem esse ab Ecclesiâ institutam, & non immediatè à Deo, sicut & foret festum aliquod, cujus observationem præciperet, licet illius tempus & modum relinqueret determinationi Ecclesiæ. Quod si quis dicat ex eo quod Ecclesia diem statuat, & nunc hoc nuncillo anni tempore & ritu diverso festum illud celebret, Ecclesiam substantiam illius mutare, cum adhuc moraliter maneat idem festum, quæstionem fecerit de nomine.

IX. Et per hæc patet ad confirmationem, præsertim cum in Sacramento Ordinis, quantumcunque mutantur cæremoniæ & verba, idem maneat effectus, & character imprimatur. Neque hoc est instituire Sacramenta, cum Ecclesia non designet simpliciter materiam & formam hujus Sacramenti, nempe ordinando ut simpliciter sit in Ecclesiâ tale Sacramentum, ut dicebat Halensis de Sacramento Confirmationis, sed cum Christus ordinaverit hoc Sacramentum & materiam illius simpliciter, Ecclesia designat illam secundum quid, statuendo nimirum ut sit hæc potius, quàm alia: sicut si Rex statuatur, ut milites ad talis civitatis præsidium mittantur, Generalis hos in particulari designat, qui tamen non dicitur simpliciter eò milites mittere, sed Rex, ille verò hos solùm potius mittere quàm alios. Sed de his hæcenus.

si immediatè instituire Sacramenta.

In Sacramento Ordinis, quantumcunque mutantur cæremonia, & verba, idem manet effectus.

